

Finansuoja
Europos Sąjunga
NextGenerationEU

NAUJOS KARTOS
LIETUVA

TUM

Tūkstantmečio
mokyklų
programa

esfa

EUROPOS
SOCIALINIO
FONDO
AGENTŪRA

Kultūrinis ugdymas – mokinio asmeninės pažangos stiprinimas

Gargždų „Vaivorykštės“ gimnazijoje skiriamas dėmesys kultūriniam ugdymui(si): kultūros objektų integracijai į ugdymo turinį ir bendro darbo modelių kūrimui. Prioritetas teikiamas kultūrinės pažinimo kompetencijos ugdymui, skiriama laiko mokinių žinioms ir gebėjimams įtvirtinti, bendrųjų programų skirtumams likviduoti, integruojamosioms pamokoms.

Įvairių pamokų vedimą inicijavo gimnazijos lietuvių kalbos ir literatūros mokytojai. Litanistė Giedrė Mogilaitė vedė integruotą istorijos ir literatūros pamoką „Kuo svarbi atmintis tautai ir žmogui?“ gimnazijos III klasės mokiniams. Minėdami Lietuvos žydų genocido aukų atminties dieną Gargždų žydų sušaudymo vietoje surengė ir pristatė projektą-parodą „Matilda Olkinaitė. Išbarstyti dienoraščiai“: skaitė jos eiles, prisiminė Gargždų žydų istoriją ir pagerbė jų atminimą.

Kita kolegės integruota dailės, istorijos ir literatūros pamoka – „Klasicizmo ženklai Gargžduose“. Pamoka vyko netradicinėje erdvėje – Gargždų krašto muziejuje, Gargždų miesto centre, (bažnyčios šventoriuje, Savivaldybės aikštėje). Muziejuje mokiniai pasidalijo grupėmis ir apibūdino klasicizmo sampratą, vartodami įvairias sąvokas (klasikinė muzika, literatūros klasikas, klasikinė suknelė, klasiškas metimas...). Po pristatytų pranešimų apie klasicizmo meno bruožus, dailės, architektūros pavyzdžius mokiniai, pasidaliję grupėmis, lankė vietos kultūros paveldo ir kt. objektus (Renių šeimos koplyčia-mauzoliejų, varpinę, Gargždų miesto bažnyčią) ir atliko užduotis, paremtas mąstymo raktų metodika.

Lituanistai Robertas Šlioževičius, Nerija Valinčienė ir Klaipėdos universiteto profesorė, literatūrologė Roma Bončkutė gimnazijos II klasės mokiniams vedė literatūros pamoką-diskusiją „Antika ir mes“. Pateikta pavyzdžių, kokių antikinės literatūros bruožų galima išvelgti lietuvių grožinės literatūros pradininko K. Donelaičio kūrinyje, įsitikinta, kad senoji graikų ir lotynų kalbos, antikinė kultūra paveikė ir lietuviškąją raštiją. Gimnazistai analizavo, kokios puoselėjamos šiuolaikinio žmogaus vertybės bei idėjos, kurios susiformavo Antikoje.

Gimnazijos lituanistai Zofija ir Vidas Vaitkai vedė atvirą pamoką-susitikimą su Gargžduose gyvenančia, kuriančia dailininke Ina Lukauskaite, slapyvardžiu Una Lunė, išleidusia knygą „Lapė Salegna“. Menininkė su gimnazijos pirmokais noriai dalijosi patirtimi apie knygos leidimą, bendradarbiavimą su dvidešimt šešiais dailininkais ir iš Lietuvos, ir iš užsienio. Ina Lukauskaitė ne tik virtualiai rodė savo kūrybinius darbus, bet buvo atsinešusi iliustracijų, leido gimnazistams apžiūrėti knygos maketus. Su gimnazistais diskutuota, kodėl svarbu ugdyti kūrybinius gebėjimus – ieškota pavyzdžių, kaip jie gyvenime praverčia, dalintasi patarimais, kaip išdrįsti save išbandyti įvairiose srityse – juk gebėjimus reikia lavinti, o pomėgius atrasti. Netradicinė pamoka-susitikimu gimnazistai ne tik praplėtė kultūrinį, pilietinį akiratį, bet ir pradėjo integruotų pamokų ciklą „Gamta – kūrybos įkvėpimas“: geografijos pamokose jų laukė tiriamieji darbai, per dailės, literatūros ir informacinių technologijų pamokas atliko įvairias kūrybines užduotis. Baigiamasis kūrybinis darbas – virtuali paroda „Gamta – kūrybos įkvėpėja“ (<https://vaivorykstesgimnazija.lt/mokiniu-kurybiniai-darbai>).

Lietuvių kalbos ir literatūros mokytojos Nerija Valinčienė, Rasa Rusteikienė gimnazijos pirmokams organizavo integruotą literatūros, biologijos, dailės ir istorijos pamoką „Žmogaus ir gamtos kova. Žvejų istorijos“ (perskaičius E. Hemingvėjaus apysaką „Senis ir jūra“). Mokymasis vyko netradicinėje erdvėje – Drevernoje, Jono Gižo etnografinėje sodyboje: edukacija „Vėtrungės maišelis – eko draugelis“, audiogido informacija susipažindino su Jono Gižo etnografinės sodybos ekspozicija, reikėjo surasti 20 atsakymų į biologijos mokytojos klausimus, dalyvauti kūrybinio rašymo dirbtuvėse. Ugdytas mokinių kūrybiškumas, turtintas kultūrinis akiratis, sudarytos sąlygos dar giliau pažinti lietuvininkų žvejų gyvenimo būdą bei save.

Kultūros lauko žinių plėtimas susijęs su spektaklių žiūrėjimu, aptarimu bei užduočių atlikimu. „Vaivorykštės“ gimnazistai lankėsi „Cezario grupės“ spektaklyje – lietuvių poeto Antano Baranausko žymiausio kūrinio „Anykščių šilelis“ interpretacijoje, stebėjo Kauno valstybinio lėlių teatro spektaklį,

sukurtą remiantis vieno ryškiausių lietuvių poeto, prozininko, dramaturgo, literatūros kritiko ir teatrologo B. Sruogos memuariniu romanu „Dievų miškas“. Lietuvos nacionaliniame dramos teatre gimnazistai stebėjo Oskaro Koršunovo pastatytą trijų veiksmų spektaklį „Išvarymas“ pagal to paties pavadinimo sukurtą Mariaus Ivaškevičiaus pjesę.

Gimnazijos mokytojai, taikydami mokymų „Kultūrinės kompetencijos ugdymas kaip integralus mokymosi procesas“ metodiką, skatina mokinių kultūrinių (meninių) pažinimo kompetencijų lavinimą, kultūros (meno) istorijos žinių plėtrą, didina gimnazistų patirtis profesionaliame kultūros lauke, sudaro sąlygas jaunuolių asmeninei pažangai. Pamokų sumanytojai dėkoja kolegoms Genovaitei Jonušienei, Raimondai Kundrotienei, Ingridai Jančauskienei, Jurgai Venckauskienei, Eimantei Kiaulakienei, Gintautui Našlėnui, Ritai Batečko, Daliai Žurkauskienei, Editai Girgždienei, Kristinai Ruškienei už bendradarbiavimą.

Zofija Vaitkuvienė, Gargždų „Vaivorykštės“ gimnazijos
lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja

